

27.04x36.57	3	עמוד 10	ידיעות אחרונות - 24 שעות	10/01/2011	25641413-6
מכללת לוינסקי מכללת לוינסקי לחינוך - 100286					

שעות נוספות

שעות נוספות

בסמינר לוינסקי
המציאו שיטת טיפול
חינוכית באמצעות
הבטוקדה וכלי ההקשה

10

הבטוקדה - הרכב כלי ההקשה שמרקיד את ההמונים בקרנבלים בברזיל, הפך בסמינר **לוינסקי** למודל טיפולי שמפרק אגרסיות אצל ילדים ובני נוער. כעת משווקת השיטה גם למדינות האיחוד האירופאי

מהקרנבל בברזיל למערכת החינוך

לילית וגנר, צילום: שלום בר־טל

הקבוצתי הזה שנוצר מזה שלכל אחד יש תפקיד קטן ולא מורכב במיוחד, ובסוף יוצא שלם שהוא יותר מס' כוס חלקיו, רבר חרש שבעזרת המנצח הופך למשהו עם המון כוח", הוא מסביר. השניים, שפרט לעבודתם ב"נווה צאלים" מעבירים סדנאות בטוקדה ריגמית למטפלים **במוניקה באוניברסיטת** "בר אילן", שוקרים בימים אלה גם על כתיבת מאמר שימסד את העבודה שלהם בתקווה להפוך את הבטוקדה הדינמית ל"כלי נוסף בארגון הכלים של המטפלים **במוניקה**".

בחודש מאי השנה הם הוזמנו לכינוס בינלאומי של תרפיסטים **במוניקה**, שנערך בקאדים שבספרד. "לכינוס, שנערך בחסות האיחוד האירופי, הגיעו מטפלים מכל העולם, ואנחנו התבקשנו להעביר שם סדנת בטוקדה ולהסביר את האופן שבו ניתן ליישם אותה במערכת טיפולית", הם מסבירים ומקווים מאוד שיימצא התקציב הדרוש כדי שיוכלו להשתתף בוועידה בינלאומית של תרפיסטים **במוניקה** שתיערך בשנה הבאה בקוריאה. "כשאנחנו עוסקים במלאכה השוטפת, יש המון 'דגעים משמעותיים' שאת המש' קל האמיתי שלהם אנחנו קולטים רק זמן מה אחר כך, אבל במהלך הסדנה בספרד, שהייתה מאוד מוצלחת, הבנו שיש בידינו כלי שיכול לתרום לארגון הכלים של מטפלים **במוניקה** באשר הם".

מהם משמש "שומר מקרקע" עם תוף סודרו גדול עם צליל בס נמוך שנותן קצב פעמות קבוע וקורא לכולם לסדר, והשני - על תוף עם צליל גבוה יותר - מש' מש "סמן מנחה" שתפקידו לסמן לחברי הקבוצה על כניסה ויציאה מהקצב, לתת אפשרויות ביטוי עצמי ולנצח על ההרכב כולו.

"אנחנו בעצמנו די המומים מהדברים שמצליחים לצאת ממפגשים כאלה", אומר שי ומספר על אורן (שם בדוי), שמאז שהגיע לפנימייה כמעט לא דיבר עם אף אחד מהנערים במקום, וכשלא ישב באיון פינה חבויה, הוא היה מסתובב מוסתר בתוך קפוצ'ון. אורן הגיע לק' בוצה ומשהו בה גרם לו לרצות להתמיה. "עם הזמן, הוא המשיך והתמיד להגיע למפגשים, כשקולו הולך ומתע', צם, עד שהפך להיות עמוד התווך של הקבוצה. במהלך המפגשים הוא בוחר בדרך כלל כלי רועש ורומינגטי, מפיך המון נחת והנאה ומתחזק כל הזמן". גם הילדים בפנימייה קלטו שמשוה קורה לאורן, וחלקם התחילו להגיע לקבוצת הבטוקדה רק כדי לראות אותו במצבו הנינוח. "כשאנחנו את הילדים מה היה הרגע המשמעי' תי ביותר שלהם במהלך המפגש, אמר אחד מהם שהוא הכי התרגש כשראה את אורן מחייך", מספר שי.

בקרב באיחוד האירופי?

הכל התחיל ממפגש של רועי עם הבטוקדה, כשהיה סטודנט בניו יורק וניגן בקבוצה במשך חמש שנים. "רק כשמנגנים בתוך הקבוצה אפשר להבין את הכיחוד

מכנים "כאוס" כדי להגיע לעולם של "קצב פועם". מקום שבו חברי הקבוצה יוצאים מפריקת האגרסיות העוצמתית אל תוך הוויה של קבוצה, של האזנה, של קבלה ונתינה ושל מציאת המקום והקול של היחיד בתוך הקבוצה.

"אלה מטרות שאנחנו שואפים אליהן בשלב רחוק יותר. בתחילת הטיפול אנחנו מסתפקים בכך שמ' צליחים להביא את חברי הקבוצה להפסיק לנגן בו זמנית", מסביר רועי. "לפעמים זה משהו שמגיע רק אחרי מספר שבועות של עבודה".

איך זה עובד?
"בתחילתו של מפגש המשתתפים מתבקשים לגשת זה אחר זה ולבחור כלי נגינה ממרכז החדר, למצוא דר' כים שונות לנגן בו ולהחליט אם זה הכלי שהם רוצים", מסביר שי. וזה לא משהו סתמי. יש חברלים באופי שבין הכלים. ילדים שאוהבים להוציא המון אנרגיה ילכו על כלים שהם תופים ואפשר להכות בהם בכל הכוח. אח' רים, שרוצים שישמעו אותם בלי להוציא המון אנר' גיה, ילכו על ה"אגוגו" (פעמונים), שאמנם אי"אפשר להתכסח עליהם", כמו שאומר רועי, אבל הם בכל זאת מפגינים נוכחות. ויש גם כלים אחרים, "ביישניים" יותר, כמו השייקרים למיניהם. כל כלי והאופי שלו, כל ילד והכלי שהוא מתחבר אליו.

ואז מתחילים לנגן, ומהכאוס הראשוני, שכאמור נמשך לעיתים מספר שבועות, מתחיל להיווצר סדר. שני המנחים עוברים בשיתוף פעולה הדוק, כשאחד

בברזיל כבר מתכוננים לעונת הקרנבלים, אבל אנחנו לא נעניק לכם שיעור ברזי הסמבה, אלא נחשוף את עיקרי הבטוקדה - הרכב כלי ההקשה הברזילאיים, שמציעד את הק' רנבלים המפורסמים בריו דה ז'ניירו וכבהייה. חברי הקבוצה, המנגנים על כלי הקשה שונים, משלבים מגוון רחב של צלילים בעלי אופי שונה, מתופי בס גדולים לתופים קטנים ופעמונים בעלי צליל גבוה, כשכל אחד בהרכב יודע את תפקידו, אחראי על הכ' לי שלו ומקפיד לנגן את התפקיד שיועד לו בתוך ההרכב. ועם שלם מתנועע ורוקד בעקבותיהם במשך שלושה ימי קרנבל מוטרפי חושים.

אבל הבטוקדה, כך מסתבר, יכולה להיות הרבה יותר מהרכב מתופפים שנועד להרקיז את ההמון. תשאלו את שי פרידור ורועי בראבן (38), בוגרי החוג לתרפיה **במוניקה** בסמינר לוינסקי, שפיתחו בשנים האחרונות מודל טיפולי תוך שימוש בתר' פי הבטוקדה השונים, אותו הם מפעילים בהצלחה ב"נווה צאלים", מרכז רב־תחומי לחינוך וטיפול ופנימייה לבני נוער.

מהכאוס נולד הסדר

טוב, אז כל אחר יודע שתוף הוא כלי מצוין לפירוק אגרסיות. אתה דופק עליו עד שיוצאת הנשמה לך ולכלי ומרגיש רגוע יותר. אבל זה לא מה ששי ורועי מחפשים. הם מנסים לעבור את השלב הראשוני, שהם